TKO NE RADI, TAJ NE JEDE

narodna

Bila u kralja Matije veoma lijepa kći, ali tako lijepa da cijelog svog vijeka nikad nije radila. Ništa nije ni znala raditi, već je po cijeli dan sjedila pred ogledalom.

Kad dođe vrijeme da se uda, njezin otac razglasi na sve strane da će udati svoju kćer, ali uz uvjet da je onaj tko je uzme mora za tri godine naučiti svakomu poslu.

Prošlo je poslije toga dosta vremena. Kraljevu kćer nitko nije tražio. Onda kralj pošalje svoje izaslanike na sve strane da traže muža za njegovu kćer. Ovi se raziđu kuda koji, a jedan vidje na putu nekog momka gdje sam ore njivu s osam volova. Jave i njemu da kralj udaje kćer i pozovu ga da pođe s njima pred kralja. Ovaj se uplaši, ali što će kad mora. I kad je došao pred kralja, kaže njemu kralj sve po redu što je i kako je, a momak obeća da će za tri godine djevojku naučiti svakom poslu.

Poslije veselja koje je trajalo čitavu nedjelju dana uzme momak kraljevu kćer i pođe svojoj kući, a kralj ga isprati dobar komad puta i na rastanku mu kaže da će se vidjeti za tri godine.

Kad momak dođe svojoj kući, istrči majka njegova pred njega i začudi se lijepoj djevojci. Sutradan uzme momak ralo i volove i ode u polje, a majci kaže da ne goni djevojku poslu.

Kad uvečer dođe momak iz polja, a majka iznese jelo da večeraju, onda će sin majci:
– Majko, reci, tko je danas radio?
– Ti i ja. – odgovori majka.
– Eh, pa tko je radio, taj će i jesti. – reče momak.

Kraljevoj kćeri to nije bilo po volji pa se rasrdi i ode na spavanje.

Drugu večer opet tako uradiše. Kad je osvanuo treći dan, a djevojka će svekrvi:
– Majko, daj i meni da nešto radim da ne sjedim badava.

Svekrva joj dade posla. Cjepkala je drva. A uvečer sjedne momak za večeru, pa upita majku:
– Majko, tko je danas radio?
– Nas troje: ti, ja i kraljeva kći. – odgovori mati.

A momak:
– E, tko je radio, taj mora i jesti.

Pa sjedoše svi troje i večeraše. Tako malo-pomalo nauči se kraljeva kći svakom poslu i kad joj poslije tri godine otac dođe u goste, pa vidi kako mu kći sa svekrvom rame uz rame radi, bio je zadovoljan, pa reče kćeri:
– Gle, zar i ti znaš nešto raditi?
– Znam, jer kod nas je tako – reče djevojka – tko ne radi, taj i ne jede. Nego znaš što, oče, ako misliš ručati, a ti rascijepaj koje drvo.

Kralj donese mnoge darove i preda ih kćeri i zetu, pa ih onda sve troje odvede sa sobom u svoj dvor.
Kralj je i poslije držao tog momka kao rođenog sina, pa mu je još za života obećao kraljevstvo.

OZNAČI TOČAN ODGOVOR/ODGOVORE.

1. Kakva je kraljeva kći bila na početku priče? (Dvije su točne tvrdnje.)

a) Bila je lijepa.

b) Bila je vrijedna.

c) Nije ništa znala raditi.

d) Pomagala je ocu u poslovima.

2. Što je kralj tražio od budućega muža svoje kćeri?

a) da joj kupi mnogo darova

b) da je za tri godine nauči raditi različite poslove

c) da s njom ostane živjeti na dvoru

d) da se brine o njegovoj kćeri na dvoru

3. Zašto kraljeva kći prve dvije večeri nije večerala?

a) Nije bila gladna.

b) Bila je ljuta na muža.

c) Nije ništa radila.

d) Nije voljela pripremljeno jelo.

4. Što je djevojka učinila trećega dana?

a) Vratila se ocu.

b) Zamolila je da i ona nešto radi.

c) Cijeli je dan sjedila pred ogledalom.

d) Promatrala je svoga muža dok radi na njivi.

5. Kako se kraljeva kći promijenila?

a) Naučila je raditi i postala vrijedna.

b) Ponovno je samo sjedila pred ogledalom.

c) Tražila je da drugi rade umjesto nje.

6. Što znači izreka *Tko ne radi, taj ne jede*? Označi odgovor koji najbolje objašnjava poruku priče.

a) Svatko treba sudjelovati u radu i izvršavati svoje obveze.

b) Trebamo raditi samo kad smo gladni.

c) Samo odrasli trebaju raditi.

d) Dok netko ne radi, nije mu potrebna hrana.

